

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
Кафедра загальної і медичної психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Професор Власенко О.М.

« 4 » вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДОЛОГІЯ ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ»

Освітній рівень	<u>другий (магістерський) рівень</u>
Галузь знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
Спеціальність	<u>225 «Медична психологія»</u>
Освітня програма	<u>Медична психологія</u>

Київ - 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія викладання психології у закладах вищої освіти» підготовки на другому (магістерському) рівні, галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 225 Медична психологія, для студентів шостого курсу Навчально-наукового інституту психічного здоров'я.

Розробники:

Тертична Н.А., доцентка кафедри загальної і медичної психології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, кандидат психологічних наук; доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загальної та медичної психології
Протокол від «13» червня 2024 року №22

Завідувач кафедри, професор _____ Матяш М.М.

Робочу програму схвалено на засіданні Циклової методичної комісії з медико психологічних дисциплін

Протокол від « 15 » 06 2024 року № 0

Голова циклової, професор _____ Омелянович В.Ю.

Перезатверджено:

На 20__/20__ н.р. _____ «__» _____ 20__ р. протокол №__
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ «__» _____ 20__ р. протокол №__
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ «__» _____ 20__ р. протокол №__
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ «__» _____ 20__ р. протокол №__
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ «__» _____ 20__ р. протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів - 3 кредити	Галузь знань: 22 Охорона здоров'я	Вибіркова
Модулів - 1	Спеціальність: 225 Медична психологія	Рік підготовки: 6
Змістових модулів - 1		Семестр: 11 або 12.
Індивідуальне науково-дослідне завдання: Загальні засади розробки методики викладання психології.		Лекції: 10 годин
Загальна кількість годин - 90		Практичні заняття: 20 годин
Тижневих годин: аудиторних – 2, самостійна робота студента - 2	Освітній рівень: другий (магістерський) рівень	Самостійна робота: 60 годин
		Вид контролю: Диференційний залік

2. МЕТА, ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Мета: вивчення навчальної дисципліни «Методологія викладання психології у закладах вищої освіти» полягає у наданні студентам знань із методології та методики викладання у вищій школі опанування практично-методичними навиками підготовки занять з психологічних дисциплін та формування навичок проведення основних видів навчальних занять; визначення стану сучасної психологічної науки і розвиток її загальної теорії; оволодіння знаннями, вміннями, які необхідні для плідної, творчої майбутньої роботи викладача; оволодіння різними технологіями і вміннями застосування їх під час вивчення основних питань майбутньої професійної діяльності. Вивчення дисципліни студентами передбачає формування таких компетентностей, як: здатність розуміти теоретичні основи методики викладання, аналізувати проблеми викладання психології; здатність розробляти методику викладання навчальної дисципліни.

Результати навчання:

Знати: основні поняття дисципліни; сутність основних психологічних та педагогічних явищ вищої школи; загальну психологічну характеристику студентського віку; психологію студентської групи; умови формування студентської спільноти; особливості професійного становлення та виховання особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою; психологічні засади управління навчальним процесом у вищій школі; психологічні аспекти викладацької діяльності, основи комунікативної взаємодії між педагогом та студентом, способи розв'язання конфліктних ситуацій; своєрідність навчально-виховного процесу у вищій школі; тенденції, особливості розвитку системи вищої освіти в Україні та зарубіжних

країнах; критерії відбору, принципи структурування змісту навчальної дисципліни у вищій школі; сучасні методи та форми організації навчання студентів, норми, критерії оцінювання їх знань та умінь.

Вміти: аналізувати чинники підвищення ефективності викладання психології; уміння аналізувати етапи розробки методики викладання психології, формулювати мету навчання, обирати зміст, форми і методи навчання, форми і методи педагогічного контролю; розробляти проводити лекційні, семінарські та практичні заняття з психологічних дисциплін; проводити оцінювання знань студентів з психологічних дисциплін; складати робочу програму з дисциплін; працювати з першоджерелами та науковою літературою, аналізувати та систематизувати наукову літературу під час підготовки до проведення занять; уміння застосовувати в процесі навчання сучасні інформаційні технології, новітні методики викладання психологічних дисциплін, технічні засоби.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Основні критерії:

- Правильність, повнота та обсяг знань, їх точність
- Якість відповіді студента (обґрунтування, грамотність, чіткість)
- Навички використання теоретичних знань та умінь.

Оцінка з дисципліни визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності у балах, що виставляються на кожному практичному занятті за відповідною темою, кількістю балів за виконання індивідуального завдання. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою. Студент отримує позитивну оцінку, якщо він виконав усі види робіт, передбачених навчальною програмою з дисципліни, відвідав усі лекції та практичні заняття, визначені тематичними планами, а за наявності пропусків – своєчасно їх відпрацював. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент з дисципліни за поточну навчальну діяльність і виконання індивідуального завдання – 200 балів. Мінімальний пороговий рівень оцінки – 111 балів.

Орієнтовні норми оцінювання відповідей студента:

«Відмінно» – якщо студент глибоко і всебічно знає зміст курсу, ознайомлений з рекомендованою навчально-методичною літературою, науковими першоджерелами, логічно і самостійно мислить, будує правильно і повно відповідь, що викладена літературною мовою у логічній послідовності, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує матеріал із профілем медичного вищого навчального закладу, демонструє високий рівень засвоєння знань, протягом семестру отримувал переважно "5".

«Добре» – коли студент твердо знає курс і рекомендовану літературу, добре засвоїв матеріал і аргументовано викладає його, висловлює свої міркування про ті чи інші психологічні феномени, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу. Недоліки легко виправляються при відповідях на додаткові запитання викладача. Протягом семестру отримувал переважно "4".

«Задовільно» – якщо студент в основному знає курс, ознайомлений з рекомендованою літературою, але непереконливо відповідає, плутає терміни, невпевнено почувається, демонструє розуміння навчального матеріалу при недостатній повноті засвоєння понять або непослідовному викладі матеріалу, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом. Протягом семестру відповідав в основному на "3".

«Незадовільно» – коли студент не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не володіє науковими фактами, визначеннями, категоріями, правилами та законами. Відсутнє загально гуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не

володіє. Відповідь неправильна, студент виявляє незнання основних понять предмету. Часто пропускав лекції. На заняттях отримував в основному “2”.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту, дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Загальні:

ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях

ЗК 2. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії

ЗК 3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК 8. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії

ЗК 9. Здатність працювати в команді

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і професійних обов'язків

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

ФК 1. Здатність до збирання та критично опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.

ФК 6. Здатність до планування, організації та здійснення психологічного дослідження, використання валідного і надійного психодіагностичного інструментарію, аналізування та систематизації одержаних результатів, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.

ФК 14. Здатність до здійснення психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників.

Програмні результати навчання з дисципліни:

ПРН 9. Вести медичну документацію згідно вимог чинного законодавства та стандартів

ПРН 10. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній та науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію, застосовувати її для вдосконалення професійної практики

ПРН 14. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проекти у сфері медичної психології, та дотичні до неї міждисциплінарні проекти з урахуванням наукових, економічних, правових, етичних та соціальних аспектів.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Психологія навчання у психологічній теорії та практиці.

Змістовий модуль 1: Предмет і основні категорії методології викладання психології у закладах вищої освіти.

Тема 1. Структура навчального процесу у вищому навчальному закладі. Предмет, завдання та основні категорії психології вищої школи. Зв'язок з іншими галузями науки. Етапи зародження і становлення викладацької діяльності у вищих навчальних закладах світу. Поняття вищої освіти та її розгляд в різних смислових площинах. Освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні вищої освіти. Поняття про вищий навчальний заклад. Типи вищих навчальних закладів у

структурі системи вищої освіти. Рівні вищої освіти. Ступені вищої освіти. Стандарти вищої освіти.

Тема 2. Методологія та методи організації навчання у вищій школі. Поняття методології навчання. Методологічні засади розробки методики викладання психології. Поняття методики викладання психології. Загальні засади розробки методики викладання психології. Принципи навчання. Основні завдання методики викладання психології. Етапи розробки методики викладання психології. Визначення цілей і завдань вивчення дисципліни в системі професійної підготовки майбутніх фахівців. Основні цілі вивчення психології. Визначення змісту освіти дисципліни. Загальна структура змісту навчання. Вибір найбільш раціональних методів та форм навчання. Методи навчання за джерелом знань (за джерелом передачі навчальної інформації), за характером пізнавальної діяльності, за ступенем активності тих, кого навчають. Класифікація форм організації навчання. Організація системи контролю навчальних досягнень студентів. Критерії оцінки. Норми оцінки. Методи та форми контролю знань студентів.

Тема 3. Завдання викладача психологічних дисциплін у закладах вищої освіти. Визначення мети і завдань навчальної діяльності студентів. Формування потреб у засвоєнні знань і мотивів навчальної діяльності. Поняття мотиву та мотивації студентів у вищій школі. Позитивна і негативна мотивація. Внутрішня та зовнішня мотивація. Класифікація мотивів учіння. Стимулювання, регулювання і контроль за навчальною діяльністю студентів. Засоби мотивації студентів до вивчення психології. Активізація студентів під час вивчення психології. Професійна компетентність викладача психології. Вимоги до професійної компетентності викладача психології. Структура педагогічної діяльності викладача вищої школи. Ефективність педагогічного спілкування. Функції взаємодії суб'єктів педагогічного процесу. Професійно-важливі якості педагогічного спілкування. Методи інтерактивного навчання. Шляхи та засоби підвищення ефективності викладання психології. Інноваційні технології та методи навчання.

Змістовий модуль 2: Організація і проведення навчальних занять з психології у закладах вищої освіти.

Тема 4. Методичні основи підготовки і проведення лекції з психології. Навчальний план і програми викладання психології. Технологія розробки навчального курсу. Етапи розробки навчального курсу. Лекція. Функції лекційного заняття. Недоліки лекційних занять. Лекції у сучасному інформатизованому освітньому просторі. Види лекцій. Специфіка сучасної лекції з психології. Методичні аспекти підготовки до лекції. Види лекцій. Підготовка викладача до лекції. Методика проведення лекції. Вибір назви теми та визначення мети лекції. Підбір і структурування матеріалу лекції. Складання плану і написання конспекту лекції. Початок, завершення та організація матеріалу лекції. Стиль викладення, вибір рівня складності змісту і викладення матеріалу лекції. Підбір питань до змісту лекції. Роль наведення прикладів. Перевірка розуміння матеріалу студентами. Динаміка рівня уваги студентів на лекції. Роль першої лекції з нової навчальної дисципліни. Активізація уваги студентів на лекції. Прийоми активізації уваги студентів на початку та в процесі лекції. Прийоми збереження уваги студентів до змісту лекції. Організація взаємодії викладача з аудиторією на лекційному занятті. Ораторські вміння, що допомагають викладачу забезпечити ефективність лекції.

Тема 5. Методика підготовки і проведення семінарських та практичних занять з психології. Дидактичні цілі та функції семінарських та практичних занять. Інноваційні технології у проведенні практичних занять. Фактори формування інтересу студентів до змісту практичних занять. Побудова та композиційна оформленість практичного заняття. Різноманітні форми завдань для практичного заняття. Проблемні запитання як спосіб активізації пізнавальної активності студентів на практичному занятті. Консультація як форма навчального заняття. Індивідуальні завдання студентів-психологів та їх значення у процесі фахової підготовки. Керівництво науковою та самостійною роботою студентів. Поняття про

самостійну роботу студента. Зміст самостійної роботи. Методика організації роботи студентів. Управління самостійною роботою студентів у процесі вивчення психології. Методичні прийоми забезпечення контролю і корекції навчальної діяльності студентів. Навчально-методичний комплекс дисципліни.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	л	п	сам.р.
Модуль 1. Психологія навчання у психологічній теорії та практиці.				
<u>Змістовий модуль 1: Предмет і основні категорії методології викладання психології у закладах вищої освіти.</u>				
Тема 1. Структура навчального процесу у вищому навчальному закладі.	16	2	2	12
Тема 2. Методологія та методи організації навчання у вищій школі.	18	2	4	12
Тема 3. Завдання викладача психологічних дисциплін у закладах вищої освіти.	18	2	4	12
Тема 4. Методичні основи підготовки і проведення лекції з психології.	18	2	4	12
Тема 5. Методика підготовки і проведення семінарських та практичних занять з психології.	20	2	6	12
Всього:	90	10	20	60

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ.

№ п/п	Теми	Кіл-сть год.
1.	Структура навчального процесу у вищому навчальному закладі.	2
2.	Методологія та методи організації навчання у вищій школі.	2
3.	Завдання викладача психологічних дисциплін у закладах вищої освіти.	2
4.	Методичні основи підготовки і проведення лекції з психології.	2
5.	Методика підготовки і проведення семінарських та практичних занять з психології.	2
	Всього:	10

6. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТТЬ

Згідно з навчальним планом семінарські заняття не передбачаються.

7. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Теми	Кіл-сть год.
-------	------	--------------

1.	Предмет, завдання та основні категорії психології вищої школи.	2
2.	Методологічні засади розробки методики викладання психології.	2
3.	Етапи розробки методики викладання психології.	2
4.	Основні завдання та вимоги до викладача психологічних дисциплін у закладах вищої освіти	2
5.	Структура педагогічної діяльності викладача вищої школи.	2
6.	Навчальний план і програми викладання психології. Технологія розробки навчального курсу.	2
7.	Лекція як провідна та організаційна форма навчання у вищій школі, її види та функції.	2
8.	Дидактичні цілі та функції семінарських та практичних занять.	2
9.	Керівництво науковою та самостійною роботою студентів.	2
10.	Методичні прийоми забезпечення контролю і корекції навчальної діяльності студентів.	2
	Всього:	20

8. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно з навчальним планом лабораторні заняття не передбачаються.

9. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

№ п.п.	Назва теми	К-сть годин
1.	Історія та сучасні тенденції перебудови навчання психології у вищих навчальних закладах	4
2.	Порівняльна характеристика методів викладання та методів навчання.	4
3.	Методи інтерактивного навчання.	4
4.	Система індивідуалізованого навчання в різних країнах Європи.	4
5.	Основні напрямки розвитку якостей особистості викладача, що допомагають організувати ефективність науковопізнавальної діяльності студентів ЗВО у процесі отримання психологічних наукових знань.	4
6.	Культура інноваційної освіти.	4
7.	Оформлення «банку» психокорекційних та тренінгових вправ, спрямованих на розвиток навичок підвищення ефективності викладання психології.	4
8.	Моделювання розвитку професійних умінь практичного психолога.	6
9.	Методи навчання психології в стратегіях традиційного та інноваційного навчання.	4
11.	Контроль та оцінювання навчальної роботи з психології. Принципи академічної доброчесності.	4
12.	Аудиторні форми організації навчання психології студентів ЗВО.	6
13.	Поза-аудиторні форми організації навчання психології у ЗВО	6
14.	Наукова робота студентів з психології.	6
	ВСЬОГО:	60

10. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (далі - ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни. На індивідуальну роботу відводяться бали з поточного контролю за рішенням кафедри. Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентом за різні види індивідуальних завдань і додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Вид ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ - підготовка повідомлення або написання реферату на основі опрацювання першоджерел на одну із запропонованих тем.

Завдання 1: Виконання індивідуального завдання передбачає підготовку повідомлення або написання повідомлення-відповіді (на основі опрацювання першоджерел) на одне із запропонованих запитань чи завдань:

Завдання 1. Підготуйте повідомлення на подані теми:

1. Визначте потребу психологічних знань для себе й оточуючих.
2. З'ясуйте основні цілі наукової психології, прикладної та методики викладання психології.
3. Охарактеризуйте мету та завдання методики викладання психології.
4. Порівняйте принципи навчання психології.
5. Проаналізуйте особливості викладання психології.
6. Визначте основні методи, форми та засоби викладання психології у вищому навчальному закладі.
7. Які постають вимоги до викладача психології у вищому навчальному закладі?
8. Назвіть етапи зародження і становлення викладацької діяльності у вищих навчальних закладах світу.
9. Назвіть перші університети. Яка загальна характеристика їх об'єднувала?
10. Яке розуміння у поняття «магістр», «доктор», «професор» вкладалося у середні віки?
11. Розкрийте суть сучасного етапу становлення викладацької діяльності у вищих навчальних закладах на прикладі України.
12. Чим забезпечується організація навчального процесу у вищих навчальних закладах?
13. Розкрийте всі складові державного стандарту освіти.
14. Охарактеризуйте навчальний план.
15. Розкрийте основні принципи побудови навчальних планів.
16. Розкрийте сутність поняття «навчальна програма» та її складові.
17. Охарактеризуйте зміст поняття «професійна компетентність педагога».
18. Визначте специфіку та структуру педагогічної діяльності.
19. Назвіть компоненти педагогічної діяльності.
20. Означте принципи і функції педагогічної діяльності.
21. Проаналізуйте професійно-особистісні характеристики викладача як елемента педагогічної системи.
22. Розкрийте суть педагогічної майстерності та її структури.
23. Визначте суть та умови ефективності педагогічного спілкування.
24. Що таке бар'єри спілкування та як їх подолати викладачу?

25. Проведіть порівняльний аналіз основних стилів викладання.

Завдання 2. Підготувати конспект лекції за обраною темою. Підготувати презентацію для лекції відповідно до конспекту.

Завдання 3. Підготуватися до проведення практичного (семінарського) за обраною темою та поданою структурою.

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

- усне обговорення питань теми із залученням більшої частини студентів групи;
- розв'язування ситуаційних завдань;
- робота в групах;
- аналіз кейсів;
- круглі столи, дебати з соціально важливих проблем;
- дискусії з проблемних ситуацій;
- реферативні виступи;
- тестування в письмовій формі;
- виконання письмових завдань тощо.

12. МЕТОДИ І ФОРМИ КОНТРОЛЮ, РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ, ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни на практичних заняттях і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Об'єктами поточного контролю знань студентів є: систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни, у т.ч. виконання творчих завдань та розв'язання задач; виконання завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль знань, вмінь та навичок студентів передбачає застосування таких видів: тестові завдання; розрахункові завдання; обговорення проблеми, дискусія; аналіз конкретних ситуацій (поданих у вигляді усного, текстового або графічного матеріалу); ділові ігри (кейс-методи); презентації результатів роботи; інші.

Форма кінцевого контролю – **диференційний залік (ДЗ)** передбачає визначення рівня сформованих знань і навичок. Його проводять по завершенню вивчення дисципліни. Він включає контроль теоретичної та практичної підготовки. До кінцевого контролю з дисципліни допускаються студенти за умови **відвідування не менше ніж 75% навчальних аудиторних занять** (лекцій, практичних занять) із всією накопиченою сумою балів впродовж вивчення дисципліни «Етнопсихологія». У випадку, якщо студент відвідав **менше, ніж 75%** (пропусків у студента **більше 25% занять**) навчальних аудиторних занять, то він вважається таким, який не виконав навчальну програму й навчальний план з дисципліни, а отож має право повторно вивчати дисципліну. Форма проведення (ДЗ) визначається навчальною робочою програмою з дисципліни. При встановленні оцінки за дисципліну враховують накопичену студентом кількість балів за поточне навчання. Допуском до складання (ДЗ) є 75% відвідування навчальних аудиторних занять, в тому числі і лекцій. Студент складає ДЗ з **тією кількістю балів**, яку він накопичив впродовж **поточного навчання**. Форма проведення ДЗ та вид завдань визначаються навчальною (робочою) програмою з дисципліни та регламентом кафедри. Зарахування кредиту за вивчену дисципліну здійснюється при умові накопичення загальної кількості отриманих студентом балів, що має бути не меншою за мінімальну, яка

визначена робочою навчальною програмою з дисципліни і відповідає мінімальному значенню оцінки E, а отже, складає не менш ніж 111 балів. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент з дисципліни за поточну навчальну діяльність – 200 балів за шкалою ECTS.

Оцінювання результатів складання ДЗ здійснюється за 200 бальною системою контролю знань, прийнятого в університеті та національною шкалою і відображаються у відповідних відомостях. Під час оцінювання засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни

**Оцінювання знань із дисципліни проводять за відповідною шкалою:
ШКАЛА ECTS**

Успішність навчання студентів визначається за шкалою ECTS, яка є 7-бальною. 5-бальна нормована для успішних студентів

Оцінка за національною шкалою	Границі оцінок ECTS	Оцінка ECTS	Описання
Відмінно	170-200	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
Добре	155 -169	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
	140 - 154	C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
Задовільно	125 - 139	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
	111 - 124	E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
Незадовільно	60 - 110	Fx	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
	1 - 59	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

При цьому враховуються всі види робіт, передбачені методичною розробкою програми для вивчення теми. Студент повинен отримати *оцінку з кожної теми*. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем у модулі.

Вага кожної теми у межах одного модуля в балах має бути однаковою, і визначатися кількістю тем у модулі. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Самостійну роботу студентів оцінюють під час поточного контролю на практичному занятті.

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість оцінюваних практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів *
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання	
			"5"	"4"	"3"	"2"		
Модуль 1 90/3,0	1	10	19	15	11	0	10	111

Загальне оцінювання модуля дисципліни.

Поточна успішність максимальна – 200 б. Тем практичних занять – 10	Форма підсумкового контролю
Змістовий модуль 1 –10 тем 1 тема – 19 балів Разом –190 балів Індивідуальна робота 10 балів	Диф. залік
РАЗОМ сума балів	200

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни, робоча програма навчальної дисципліни, програма навчальної дисципліни, ілюстративні матеріали. Мультимедійний лекційний матеріал, опорні конспекти практичних занять, документальні фільми, рекомендована література.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПОТОЧНОГО І ПРОМІЖНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Предмет, завдання та основні категорії психології вищої школи.
2. Зв'язок з іншими галузями науки.
3. Етапи зародження і становлення викладацької діяльності у вищих навчальних закладах світу.
4. Поняття вищої освіти та її розгляд в різних смислових площинах. Освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні вищої освіти.
5. Поняття про вищий навчальний заклад. Типи вищих навчальних закладів у структурі системи вищої освіти.
6. Рівні вищої освіти. Ступені вищої освіти. Стандарти вищої освіти.
7. Поняття методології навчання. Методологічні засади розробки методики викладання психології.
8. Поняття методики викладання психології. Загальні засади розробки методики викладання психології.
9. Принципи навчання. Основні завдання методики викладання психології.
10. Етапи розробки методики викладання психології.
11. Визначення цілей і завдань вивчення дисципліни в системі професійної підготовки майбутніх фахівців.
12. Визначення змісту освіти дисципліни.
13. Вибір найбільш раціональних методів та форм навчання.

14. Класифікація форм організації навчання.
15. Організація системи контролю навчальних досягнень студентів.
16. Критерії оцінки. Норми оцінки. Методи та форми контролю знань студентів.
17. Визначення мети і завдань навчальної діяльності студентів.
18. Формування потреб у засвоєнні знань і мотивів навчальної діяльності.
19. Поняття мотиву та мотивації студентів у вищій школі.
20. Стимулювання, регулювання і контроль за навчальною діяльністю студентів. Засоби мотивації студентів до вивчення психології.
21. Професійна компетентність викладача психології. Вимоги до професійної компетентності викладача психології.
22. Структура педагогічної діяльності викладача вищої школи.
23. Ефективність педагогічного спілкування. Функції взаємодії суб'єктів педагогічного процесу.
24. Професійно-важливі якості педагогічного спілкування.
25. Шляхи та засоби підвищення ефективності викладання психології. Інноваційні технології та методи навчання.
26. Навчальний план і програми викладання психології.
27. Технологія розробки навчального курсу. Етапи розробки навчального курсу.
28. Лекції у сучасному інформатизованому освітньому просторі.
29. Функції лекційного заняття. Недоліки лекційних занять.
30. Види лекцій. Специфіка сучасної лекцій з психології.
31. Методичні аспекти підготовки до лекції. Підготовка викладача до лекції.
32. Методика проведення лекції.
33. Прийоми активізації уваги студентів на початку та в процесі лекції.
34. Організація взаємодії викладача з аудиторією на лекційному занятті.
35. Ораторські вміння, що допомагають викладачу забезпечити ефективність лекції.
36. Дидактичні цілі та функції семінарських та практичних занять.
37. Фактори формування інтересу студентів до змісту практичних занять.
38. Побудова та композиційна оформленість практичного заняття.
39. Поняття про самостійну роботу студента. Керівництво науковою та самостійною роботою студентів.
40. Методичні прийоми забезпечення контролю і корекції навчальної діяльності студентів.
41. Навчально-методичний комплекс дисципліни: структура, зміст, методика підготовки.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / О.М. Джеджула. – Вінниця: ВНАУ, 2021. – 208 с.
2. Ляховець Л.О. Методика викладання психології: навчально-методичний посібник. – 2-ге вид., допов. – Чернігів: НУ «ЧК» імені Т.Г. Шевченка, 2020. – 272 с.
3. Романовський О. Г. Методика викладання психології: навчально-методичний посібник / Романовський О. Г., Резнік С. М. – Харків: ФОП Панов А.М., 2019. – С. 5-6. – 51 с.

Додаткова:

1. Гапон Н. Психологія взаємин викладача зі студентами у світлі ціннісних засад європейської освіти/ Н. Гапон // Вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»: збірник наукових праць. – Вип. 38. Психологія. – 2016. – № 1. – С. – 30-38.
2. Гапон Н. Ставлення до виявів академічної нечесності у студентів як соціально-психологічна проблема / Н. Гапон // Humanitarium. Переяслав-Хмельницький

- державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди/ Серія «Психологія». – 2018. – Том 39. – Вип. 1. – С. 56-63.
3. Методика викладання психології : навчально-методичний посібник / Романовський О. Г., Резнік С. М. Харків : ФОП Панов А.М., 2019. 51
 4. Методика викладання психології у вищій школі: курс лекцій для студентів спеціальності 053 «Психологія» ОС «Магістр» / укладачі Т.Д. Щербан, С.І. Алмаші. – Мукачево : МДУ, 2017. – 53с
 5. Компетенції викладачів вищої школи в добу змін: діагностика та аналітика / Хоружа Л., Братко М., Котенко О., Мельниченко О., Прошкін В. ; за ред. Л. Хоружої. – К. : Київський ун-т імені Бориса Грінченка, 2018. – 92 с.
 6. Прищак, М. Д. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська. – Вінниця : ВНТУ, 2020. – 160 с
 7. Hapon N. Educational prospects of the practical solution of personal ontological insecurity / N. Hapon // PNAP. Scientific Journal of Polonia University. – 2021. – 44 (nr 1). – P. 34–40. –

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://pidruchniki.com/>
2. 1.Українські підручники он-лайн: <http://pidruchniki.ws/>
3. 2. Психологічна бібліотека Псі-фактор: <http://psyfactor.org>
4. 3. Бібліотека психологічної літератури: <http://psylib.kiev.ua>
5. Національна бібліотека України <http://www.nbu.gov.ua/>
6. Національна Парламентська бібліотека України <http://www.nplu.kiev.ua/>